

אוריינות חזותית בחינוך M.Ed.

”להיראות מורה”: מה לובשות מורות

עינב שגיא
בהנחיית: ד”ר דורית לורנד ברחנא

תקציר

לבוש ככסות או קישוט מהווה ייצוג חזותי לתפיסה עצמית והינו כר נרחב לפעולתן של מוסכמות חברתיות ותפיסות תרבותיות. ”להיראות מורה” היא משימה מורכבת ומאתגרת עבור נשים הפועלות במערכת חינוך רוויית קונפליקטים שנתונה לשינויים תכופים. מחקר זה, בחן את הבחירות האופנתיות של חמש-עשרה מורות בחינוך היסודי, מתוך שתי הנחות: הראשונה היא שהגורם האנושי הוא המשמעותי ביותר בסביבה החינוכית והשנייה - תלמידים שמים לב ומגיבים למורותיהן. במהלך הדיון נעשה שימוש בתיאוריות מביקורת תרבות בכלל ולימודי מגדר בפרט, לצד תיאוריות מתחום הדעת של אוריינות חזותית. מתודולוגית המחקר בעבודה זו היתה איכותנית, כשהמורות נשאלו כיצד הן בוחרות את לבושן ונתבקשו להצטלם בבגדים המאפיינים את הופעתן בכיתה. ממצאי המחקר מצביעים על אופני לבוש מגוונים כביטוי אישי, לצד היענות לקוד לבוש ממלכתי או ייחודי לכל בית ספר. נמצאה הלימה בין גיל, ותק וסגנון לבוש מוקפד, על פי גישות חינוכיות שונות, בד בבד עם ייצוגים מקובלים לסמכות והוראה משמעותית. החידוש שבמחקר הוא הקשר העמוק שנמצא בין אידיאולוגיה חינוכית, תפישה אישית ומסוגלות מקצועית לבין לבוש המורות.